

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/9/2025
Identifikačné číslo spisu:	6124212320
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124212320.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: Slovenská konsolidačná, a. s., IČO: 35 776 005, s o sídlom Cintorínska 21, Bratislava-Staré Mesto, proti žalovanému: O. I., nar. V., bytom B., o zaplatenie 1.050 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 5C/91/2024, o nesúhlase Okresného súdu Malacky s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Okresného súdu Malacky s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je d ô v o d n ý .

Odôvodnenie

- Okresný súd Banská Bystrica ako súd príslušný na upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) spis pôvodne vedený pod sp. zn. 17Up/98/2024 postúpil Okresnému súdu Malacky ako príslušnému súdu na prejednanie sporu, z dôvodu podaného návrhu žalobkyne na pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.
- Okresný súd Malacky s postúpením nesúhlasil a predložil spis vedený pod sp. zn. 5C/91/2024 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas odôvodnil tým, že v predmetnom spore ide o pohľadávku, ktorá vznikla z nesplnenia povinnosti žalovaného vrátiť finančný príspevok po tom, ako právny predchodca žalobkyne zistil porušenie povinnosti žalovaného podľa bodu 2. čl. VII Dohody. Dohoda medzi stranami bola uzatvorená podľa ustanovenia § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „ObZ“) a vzťah medzi stranami sa mal podľa bodu 3. čl. IX Dohody spravovať ustanoveniami ObZ. Podľa názoru konajúcej sudkyne spor medzi stranami sporu vyplýva z obchodnoprávneho vzťahu, na ktorého prejednanie je vymedzená kauzálna príslušnosť pre obvod Krajského súdu v Bratislave Mestskému súdu Bratislava III.
- Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Okresnému súdu Malacky príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa § 43 ods. 2 CSP, preskúmaním sporu dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Malacky s

postúpením sporu je dôvodný.

4. Podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona o upomínacom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

6. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

7. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

8. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 14 CSP všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

10. Podľa § 22 písm. a) CSP na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

11. Podľa § 3 ods. 2 písm. b/ zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach súdov a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších prepisov (v znení zákona č. 428/2004 Z. z. a zákona č. 757/2004 Z. z.) obvod Krajského súdu v Bratislave tvorí o. i. obvod Okresného súdu Malacky.

12. Podľa § 261 ods. 2 ObZ, touto časťou zákona sa spravujú takisto záväzkové vzťahy medzi subjektom verejného práva, ak sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 261 ods. 8 ObZ pri použití tejto časti zákona podľa odsekov 1 a 2 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzkového vzťahu.

14. Podľa § 262 ods. 1 ObZ strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

15. Z obsahu predloženého spisu vyplynulo, že žalobkyňa uplatňuje pohľadávku na základe Dohody o poskytnutí finančného príspevku v rámci projektu „Prvá pomoc“ - Opatrenie č. 4 (A) z 24. 06. 2020 (ďalej len „Dohoda“) uzatvorenej medzi Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky a žalovaným ako SZČO. Žalobkyňa je právnym nástupcom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky ako subjektu verejného práva.

16. Predmetné finančné príspevky boli poskytované ako reakcia štátu na vypuknutie nákazy COVID-19 za účelom nápravy vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu, pričom má svoj právny základ na úrovni práva Európskej únie v čl. 107 ods. 3 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Uvedenou pomocou bol tak sledovaný záujem štátu na riadnom fungovaní hospodárstva. Najvyšší súd zastáva názor, že poskytovanie dotácie štátom v prospech jednotlivých subjektov určených zákonom, ako tomu bolo v tomto prípade, spadá na účely § 261 ods. 2 ObZ pod pojem zabezpečovanie verejných potrieb (viď uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2Ndob/11/2023, príp. 2Ndc/5/2025). Riadne fungovanie hospodárstva má nepochybne pozitívny vplyv na verejné potreby. Najvyšší súd tak uzatvára, že v konaní uplatnená pohľadávka vznikla zo záväzkového vzťahu podľa § 261 ods. 2 ObZ medzi subjektom verejného práva, týka sa zabezpečovania verejných potrieb a podnikateľom pri jeho podnikateľskej činnosti v širšom kontexte. Napokon žalovanému bola predmetná dotácia poskytnutá na základe Dohody o poskytnutí finančného príspevku v rámci projektu „Prvá pomoc“ - Opatrenie č. 4 (A) z 24. 06. 2020.

Dohoda medzi stranami bola uzatvorená podľa ustanovenia § 269 ods. 2 ObZ a vzťah medzi stranami sa mal podľa bodu 3. čl. IX Dohody spravovať ustanoveniami ObZ. Predmetný vzťah má teda parametre obchodného záväzkového vzťahu aj v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 ObZ.

17. Najvyšší súd SR považuje za potrebné tiež poznamenať, že obchodnoprávny spor nie je bližšie procesnými normami definovaný, avšak práve procesné normy slúžia realizácii hmotného práva, ktoré je súdom v konaní nachádzané, a ktorému má byť poskytnutá ochrana. Preto by bolo neúčelné, ak by spory vyvolané z obchodného záväzkového vzťahu neprejednávali a nerozhodovali súdy kauzálnie príslušné v obchodnoprávných sporoch vymedzené v § 22 CSP. Z procesnoprávneho hľadiska sa tak v tomto prípade jedná o obchodnoprávny spor, v ktorom sa koná a rozhoduje o uplatnenom práve vzniknutom v rámci obchodného záväzkového vzťahu.

18. Vzhľadom na adresu bydliska žalovaného a povahu sporu ako obchodnoprávneho je na prejednanie veci (kauzálnie) príslušný Mestský súd Bratislava III, a to v zmysle § 12 ods. 1 CSP v spojení s § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z.

19. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Okresného súdu Malacky s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

20 Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.